

SZERKESZTŐI IRADA

Belmagyar-utca 27-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvar, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy cztimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Wekerle a királynál.

Magyarország az idő szerinti miniszterelnökét a legutóbbi napokban örökig tartó magánhallgatáson fogadta a király.

A király és első miniszterének találkozásáról eddig semmi pozitív hír nem szivárgott ki.

A félhivatalos szócsövek is csak egyszerűen regisztrálják a találkozást, de arról mélysegesen hallgatnak, hogy a találkozás alkalmával minő országos dolgokat végeztek el; s hogy a találkozás mennyiben fog hozzájárulni a kétségkívül zavaros politikai helyzet tisztázásához.

Politikai körökben azonban — éppen azért, mert félhivatalos helyről sincs semmi tájékoztató nyújtva — különféle kombinációkat fűznek az ischli találkozó és felső kihallgatáshoz.

Tudni vélik, hogy a király személyes információkat kívánt szerezni első tanácsadójától a napokban felmerült katonai és polgári konfliktusokról, melyeket a német katonai átiratok idéztek fel.

Hogy e tekintetben Wekerlenek sikerült-e meggyőzni a koronát arról, hogy Magyarországnak törvényben gyökerező joga az, hogy a magyar polgári hatóságok és a katonai parancsnokságok közt a hivatalos érintkezés minden esetben az állam hivatalos nyelvén történjék — arról még nem szólnak a szócsövek, annyit azonban ebben az országban mindenki jogos követelésnek ismer el, hogy a katonai hatóságok respektálják — a törvényeinket.

Ez a legkevesebb, a mit a nemzet a hadsereg intéző közegeitől jogal megkívánhat.

E tekintetben Wekerlenek tán nem is nagy megerőltetésbe került a koronánál kieszközölni, hogy a katonai parancsnokságok a törvény megtartására utasítottassanak.

Az egyáltalán nem kívánatos, hogy még a saját hadseregünkkel is folyton ellenséges viszonyban éljünk.

Elég bajunk van nekünk az ellenségeinkkel — legalább magunk közt ne zavartassék meg minduntalan a béke és az egyetértés.

Azt halljuk továbbá, hogy Wekerle ischli útja szoros összefüggésben van a jövő évi költségvetési javaslattal.

És ez még a legközelebb fekvő feltevés, mert a nemsokára megnyíló őszi ülésszakban elsősorban csakugyan a költségvetési előterjesztésnek kell tárgyalás alá vetetnie.

Erről a javaslatról annyit már hallottunk, hogy a költségvetés némi felesleggel zárul.

De másfelől azt is tudjuk, hogy az államkiadások a jövő évre jelentősen emeltek, s ha még is megtartatik a pénzügyi egyensúly, akkor ez csak úgy érhető el, ha az állam bevételei fokozatnak.

Ez még igen természetesen azt vonja maga után, hogy az adóteher súlyosabbá fog tétetni, s az egyensúly csak úgy marad fenn, ha az adózó közönségre újabb terhek háríthatnak át.

Éppen ezért előre látható, hogy a budget-tervényjavaslat tárgyalása nem fog oly simán lefolyni, s valószínű, hogy a tárgyalás kinyulik a tavaszig.

Ennek megtörténte után kerülhet csak sor a kormány egyéb törvénytervezetére, többek közt a közgazgatási biráskodás, a családjog és a perjogi reform tervezetere.

Hogy mindezek után mikor kerülhet sor a kormány egyházpolitikai reformjavaslataira — az e pillanatban egyáltalán nem látható előre és éppen ebből lehet ma is következtetni, hogy a király és Wekerle közti találkozás közben az egyházpolitikai törvényjavaslatok nem képezték tanácskozási tárgyat.

Addig, a míg ezekre került a sor, Wekerlenek még nagyon sok alkalma lehet találkozni a koronával s töle beleegyezését nyerni ki arra, hogy hozzá foghassan az ígért egyházpolitikai reformtervezetek gyakorlati megvalósításához.

Nem látszik tehát valószínűnek, hogy Wekerle ischli útja valamely elsőrangú politikai kérdésekkel függne össze, inkább valószínű, hogy a király és magas vendégeinek az őszi hadgyakorlaton való megjelenésük részletei beszéltek meg, ami különben szintén elég jelentős kérdés arra, hogy a korona és első tanácsadója személyesen világosítsák fel egymást a helyzetről.

Politikai hírek.

A miniszterelnök útja. Wekerle miniszterelnök, kit ő felsége kedden több órai ki-

hallgatáson fogadott, aznap délután Nopcsa báró társaságában nagyobb kirándulást tett a környékre. Este a miniszterelnök az udvari ebéden vett részt és Kálnoky gróf külügyminiszterrel hosszú ideig értekezett. A miniszterelnök szerdán Popovics osztálytanácsos kíséretében Ausseebe utazott, a honnét Bécsbe fog menni. A miniszterelnök ischli tartózkodása alatt Pápay osztályfőnök is itt tartózkodott.

Szilágyi igazságügyminiszter útja. Szilágyi igazságügyminiszter három-négy heti tartózkodásra Tátrafüredre utazott, távollétében a miniszteriumot Erdélyi államtitkár vezeti s a miniszter csak bizonyos fontosabb ügyeket intéz el személyesen, melyeket a miniszterium posta útján küld el neki.

Miért került felszínre a Rimler-ügy?

Budapest, aug. 14.

Meginterviewoltam a politikai élet egyik kiváló tagját az „Ellenzék” részére. Tőle a politikai helyzet több részletét megvilágító előbbi kijelentéseket tudtam meg:

„Az egyházpolitikai kérdések hazánkban megelőzőleg nem voltak felvetve.

Tavaly a minisztertanácsban a király elnöklése alatt folyt a tárgyalás először az értekezlet.

Szapáry és Lukács kivételével a többi miniszterek, mint tudjuk elfogadták a polgári házasság kérdését.

Mellette szavazott br. Fejérvári is és akkor kérdezte ő felsége: Kedves Fejérvári, mit ért ön ehhez a dologhoz?

A felség a tanácskozás után kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el.

E miatt Szilágyi és Csáky gr. bukó félben volt, annyira, hogy Szilágyi részben már ki is buzokkodott a miniszteriumból.

Ezt a bukást Tiszák nem akarták így. Tiszák azt mondták Szilágyinak, ha már meg kell bukni, ne engedd magad így kidobni, hanem mivel az egyházpolitikai programmal csaknem az egész kormány szolidaritásban volt, vessétek fel a kabinet kérdést. És az új kabinet a megalakulásnál aztán hagyja ki a neveteket.

A titkos számítás erre nézve az volt, hogy egy kabinet-válság esetén az egész szituációt Tiszák a maguk számára megmenthessék.

Ez sikerült is nekik.

Szilágyi miniszter a kabinetkérdést fel is vetette, de Szapáry nem lett volna köteles azt elfogadni, mert a korona Szapárinak adott igazat.

Szapáry azonban elfogadta azért, hogy

egy kabinet válság esetén remélte mind a kabinetet, mind a szabadelvű pártot is a Tiszá-elemekből megtisztíthatni.

Elfogadta annyival inkább, mert a korona részéről biztatás volt, hogy ő lesz az új miniszterelnök és elfogadta azért is, mert kabinetjének többi tagjai feltétlenül megígérték, köztük Wekerle is, hogy tárczájukat megtartják.

Ekkor vetette fel Szapáry a kabinetkérdést és ment abban a biztos tudatban, hogy bejelenteni, hogy Csáky, Szilágyi kivételével a többi miniszter marad.

Tiszák ez idő alatt a szabadelvű pártban elkezdtek névállásokat gyűjteni az egyházpolitikai program mellett.

Összesen 60 aláírást többre nem tudtak menni. Sőt az aláírók is eltagadták, meg lévén győződve, hogy Szapáry lesz a miniszterelnök.

November 5-én, egy szombat d. u. ment Szapáry Bécsbe a lemondással, a már vasárnap d. u. a szabadelvű klubban Wekerle szabdozott, hogy nem engedi magát a társait Szapárral a reakcióba vitetni. Ő követni fogja a szabadelvűség zászlóját.

Wekerle ugyanis már ez idő alatt megnyerték miniszterelnöknek.

Wekerle fellépésével az u. n. szabadelvű párt egyházpolitikai programjának hívei nyíltan mertek beszélni és szaporodtak ott a Tiszák listáján az aláírtak száma s két diplomatikusan szövegezett sürgőnyt menesztettek Szapárinak Bécsbe, melyben arról értesítették, hogy a szituáció elromlott, a szabadelvűpárt az egyházpolitikai program mellett állást foglalt.

Szapáry Bécsből lejövén, hamis információkkal megtévesztve, az áramlattal nem mert szembeállani.

Az ennek folytán előállt helyzet miatt a királyhoz meghívottak Széll Kálmán kivételével mind azt mondták, hogy Magyarországon egyházpolitikai program nélkül jogi alapon kormányt többé alakítani nem lehet.

Ennek a nyomása alatt adta a király az ismeretes elvi kijelentéshez beleegyezését és bízta meg Wekerlét kabinet alakítással.

Néhány nap múlva a hercegprímás felvilágosította a királyt arról, hogy ő felsége elé téves információkon alapuló előterjesztést tettek, tudomására hozta, hogy az egyházpolitikáról a képviselőházban eddig szó se volt és a kérdés fel sem lett vetve s így a fölött egy párt se nyilatkozhatott. Ez a felvilágosítás több oldalról lévén megerősítve, a kormány kétségbeesett helyzetbe jutott és ekkor rendelte meg a törvényhatóságoknak a feliratokat, hogy ő felsége előtt igazolhassák legalább utólagosan eljárásukat.

Erre az előterjesztésre a király azt jegezte meg, hogy ismeri a törvényhatóságok nyilatkozatainak az értékét.

Ugyancsak másfelől a kormány megelégedéssel látta azt is, hogy a szabadelvű párt zajong az egyházpolitikai program miatt és egyszerre azt látta, hogy a Tiszákon kívül a pártjában más nem támogatja. Ennek preszója alatt kénytelen volt tehát Szilágyit társni és a pártban az egyházpolitikai program felvetését mellőzni, és egyúttal, mert bizonyos volt, hogy sokan fognak e miatt kilépni a pártból, újszövetségesek után kellett nézni, a kiket Szilágyi révén Eötvös által a függetlenségi pártban talált meg.

E szövetségesek arra nézve is jó szolgálatot tettek, hogy a vármegyéken Kossuth nevével és véleményével hassanak a megrendelt feliratok érdekében. Köztudomásu, hogy a kormány lapok akkor a Kossuth dicsejtésében mily buzgalmat fejtettek ki.

Ő felségének megmutatták a Pesti Hírlap ama számát is, a melyben a Kossuth nyilatkozat ügyben a Bekács vezércikk foglaltatik.

És a mikor a kormány azövetkezett a függetlenségi párttal, a Kossuth nevével, képviselői körökben nyílt titok volt, hogy a függetlenségi urak közül azok, a kik készek voltak párt-szakadást előidézni a kormány egyházpolitikai programja mellett, a Rimler-féle „nagy politikába”, a hármasszövetség megbuktatása érdekében be voltak avatva.

A Rimler ügy mostani közvételének tehát más célja nem lehetett, mint leleplezni a kormány szövetségeseit erkölcsileg és politikailag s rá mutatni a felség és külföld előtt, hogy a kormány új szövetségesei kések a jelenleg fennálló külügyi politikát is megváltoztatni.

A függetlenségi pártra még azt jegezte meg a kiváló férfi, hogy abban, a mióta Irányi meghalt, sok a kraval, eltűnt a szolidaritás. Kijelentette, hogy alattomban rég óta folyik a Rimler ügy, mely azért sem helyes, mert bennünket a németek területi fekvése is utal a velük való szövetség fenntartására.

A közös hadügyminiszter állása.

A közös hadügyminiszteri állás mint a „M. H.” értekl szoros kapcsolatban van az általános morgóitási terv változtatásának nagyfotosságu kérdésével.

Fejérvári Géza báró honvédelmi miniszter személyét érinti e két kérdés kapcsolata.

A legfőbb katonai tanácskozáskor al-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. augusztus 18.

Az élet drámáiból.

Irtá: MARUNTEANU GR.

Fordította: Szabó Mándor.

II.

(Vége.)

— Hallod-e Péter? nem leszünk többé szegények. S az ágyon lévő arany halmazra mutatva, megragadja karját.

— Itt van 100,000 frankom. Ez a pénz a miénk lesz. Érted-e? a miénk!

Aztán elhallgatott. Homloka ráncba vevődött s szemei fényteltek, mint az ég szén.

— Nem, még nem a miénk — folytatá, — de a miénk lesz. Ime mit kell tenned... s Péterhez fordulva, valamit sugott a fülébe.

Valami iszonyut mondhatott, mert Péter halálsápadt lett, s merev szemekkel tekintett maga körül.

— Ah! de ez iszonyu, asszonyom!

— De csak így menekedhetünk, ellenkező esetben el vagyunk veszve. Gondold meg! eladják a vendéglőt, s mi éltlen halunk meg az út szélén.

— Ugy van... s mégis, ha ilyen tette gondolok, megboradok egész testemben.

— Én is így vélekedtem kezdetben, de végre beláttam, hogy nincs más mód a megmenekülésre; aztán különben is egészen idegen, — egyenesen Amerikából jön. Senki

sem ismeri s ennélfogva egy akadálylál kevesebb.

— De mégis!...

— Jere! ne félj! Ha sokáig gondolkozunk, el vagyunk veszve. Kezeinkben van a megmenekülés eszköze, használjuk fel a mennyire lehetséges; ha halasztgatjuk, elszalasztjuk örökre.

Péter, két kezével a fejéhez kapva, gondolkozni kezdett a mondottak fölött.

Végre, urnőjének hosszas rábeszélésére beleegyezett.

— Hát legyen, asszonyom! tudod, nagyon ragaszkodom hozzád, s irtódom a gondolatától is, hogy koldusbotra jusz; megteszek mindent, a mit paranesolsz.

— Jól van, köszönöm! Látom, hogy megsejáltál. Ime mit kell tenned: végy egy gyertyát és egy ásót, eredj a pinczébe s egy félreeső szögletben áss egy 2—3 arasznyi mély sirt. Vigyázz, hogy meg ne lásson senki. Ha elvégezted, gyere s mond meg; de siess, hogy elegendő időnk maradjon.

Péter előkereste az említett tárgyakat, lement a pinczébe, s egy órai munka után elkészült a sir. Feljövén, a vendéglősnőt szobájában találta, kezeire könyöklöve.

— Készen vagyok asszonyom!

A vendéglősnő felállott.

— Jól van; hátra van még a földolog.

Tartsd kezeden e kést, s kövess; de ügyelj, hogy zajt neüss.

Elolták a folyosó lámpáit s a fal mellett guggolva, Gergely szobájáig haladtak.

Az ajtónál megállították lépteiket, hallgatóván, ha nincs-e valaki a közelben. Be-

nyitának, s halk léptekkel lábujjhegyen haladtak tovább.

A tűz még nem aludt ki egészen. Egy még égő üszök halvány fényt terjesztett koronkint, mely ijesztő kinézést kölcsönzött a szobának.

A vendéglősnő és Péter az ágyhoz közeledének, melyben Gergely a falnak fordulva, aludt.

— Félek! — mondá Péter fojtott hangon, — reszket a kezem.

— Add ide a kést! — s hirtelen kiragadta kezéből a gyilkoló eszközt.

Péter visszavonult egy szögletbe, s borzadálylál nézte urnőjét.

Az üszök is kialudt volt, csak az eleven parázs terjesztett még valami vörössé kísérteties fényt.

Künn hatalmas szélvihar ordított, hangot adva az éj csendjének. A bagoly éles hangja a háztetőn Pétert halálos félelembé ejté.

A vérszomjas vendéglősnő felemel a kést. E pillanatban Gergely megmozdult, de nem ébredt fel; csak ezt a szót sóhajta: „Anyám!”

E szóra gyorsan visszavonult az ágytól. Néhány percig mozdulatlanul várakozott; de látva, hogy nem ébred fel, újból az ifjuhoz közeledék. Újból felemelte a kést, s már szurni akart, de egy ismeretlen érzés visszatarthatja.

Háromszor emelte fel az öldöklő eszközt, de nem vala bátorsága szurni. Végre egy eltökélt mozdulattal gyorsan felemeli a kést, s Gergely vállai közé markolatig mé-

lyeszté. Egy hörgés vala hallható, s a ki-pattakzó meleg vér ellepte a vendéglősnő kezét, mely görcsösen szorítá a kés markolatát. Borzadálylál vonult vissza — merev tekintetét az ágyra szegezve.

Péter visszatartá lélekzetét; annyi ereje sem volt, hogy urnőjéhez közeledjék, a ki elborzadt araját tettétől.

Egy negyed óra mult el, a nélkül, hogy valamelyikük is megmozdult volna.

Végre feleszmélt a vendéglősnő.

Eszébe jutott minden, a mi történt. Hideg verejték futott végig rajta, arcját eltakará két kezével, hogy ne lássa többé a vérfigaszító jelenetét.

Péter tánorogva közeledék hozzá.

— Asszonyom! nincs veszteni való időnk; ha itt ér a reggel el vagyunk veszve.

E szavak hatottak a vendéglősnő teljesen visszanyerte önmalmát.

— Igazad van, Péter! El kell tüntetni a holtat.

A vendéglősnő Péter segítségével betakarta a testet a paplanba, lassan levíték a pinczébe, s elhelyezték a szolgálta által elkészített sirba, s miután földdel jól betakarták volna, feljöttek, hogy a szobában lévő vérfoltokat eltüntessék.

Az áldozat podgyását a vendéglősnő ágya alá rejtették el. Csak a felöltő maradt még hátra; azt is elővette, s kikutatta zsebeit, ha nem talál-e valami okmányt, melyet meg kellene semmisítenie. A belső oldalzseben egy tárczát vett észre. Kinyitá azt is.

A tárczából több névjegy esett ki, s szemei rátapadtak az egyikre.

Minő összetalálkozása a véletlennek! A névjegyre saját fiának a neve volt írva: „Volenschi Gergely.”

Borzadály futotta végig egész testét.

Iszonyu sejtelve támadt!

Hirtelen valami levelen akadt meg a szeme, melynek borítékán az ő neve volt felírva. Kinyitá azt is reszkető kezekkel, s végig futott rajta. Olvasás közben arcuzata el-elváltzott, s mikor elvégezte és az aláírást is elolvasta: fuldokló kiáltással szívéhez kap eltántorog s végig esik a padlóra kiáltva:

— Fiam, az én fiam vala!...

Vér-roham lepte el, s kiadá lelkét.

Mikor Péter az esés zajára előjött, csak holt testet talált. El is szaladt azonnal a rendőrséghez, a hol azt a vallomást tette, hogy ő ölte meg az idegent, s mikor aztán megtudta kit ölt meg: a vendéglősnő meghalt bujában.

S mivel nem volt senki, ki az iszonyu dráma lefolyását tudta volna; hitelt adtak a Péter vallomásainak, s 3 nap múlva felakasztották a város piacán.

A Diána története.

(Angol regény)

A „Dóra” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

XVI.

(Folytatás.)

(34)

Kezét a nyakához vitte — ezt a szokását Heathote megtanulta ösmerni, de amibár hangja reszkett az öntudatosság hiányzott a modorában.

kalnival ő Felsége többször adott kifejezést a m. kir. honvédség harci készségével való megelégedésének. Az általános mozgósításra, vagyis a háborúra a m. kir. honvédség sokkal jobban van elkészülve, mint a cs. és kir. közhadsereg.

Nem árulunk el ezzel a külföldnek katonai titkot, mert éppen egy külföldi nagykövetségünkkel alkalmazott katonai attasé jelentése hivta fel az illetékes legfőbb katonai körök figyelmét a közhadsereg s a m. kir. honvédség mozgósítási terve közt, fennálló nagy különbségre.

E különbség a mozgósítási tervek személyi részére vonatkozik. A míg a m. kir. honvédségnél minden tiszt már állandóan eleve tisztában van az utolsó járőr alkalmazhatóságai csapata legénységének képességeivel, csapata „tűzfegyelmével” stb., addig a közhadseregben a tisztek legnagyobb, ugyancsak túlnyomó nagy része a mozgósításkor más alkalmatosságra kap.

Attól eltekintve, hogy egymást eddig nem ismerő tisztek és legénység mennek a harcra, az a főhíja ennek, hogy a mozgósítás első napjai éppen a tisztek utazgatásaival telnek el, holott éppen ezek feladata lenne a mozgósítás országos zűrzavaraihoz már első perctől kezdve nemcsak képviselni, hanem biztosítani a stabilitást, a nyugodtságot.

Belátták ezt most már a cs. és kir. legfőbb generálisok is. S ez időszert már az a kérdés, hogy a közhadsereg mozgósítási terve, személyi részének eme átalakítására s ezzel természetesen kapcsolatban a közhadsereg mostani személyi szervezetének megváltoztatásánál van-e szükség arra, hogy Fejérváry honvédelmi miniszter úljön a közös hadügyminiszteri székbe.

Miniszter és bankár.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter hogy a miniszteri bűrő füllett levegője után a fenyő-óriások között szíjzon úde, kárpáti levegőt, kedden este Tátra-Füredre utazott.

A minisztert ez utazásában Rákossan egy kellemetlen incidens zavarta meg; egy fővárosi bankár: Brandl betévedt az ő szalonkocsijába. A minisztert nagyon kellemetlenül zavarta meg a váratlan, sohasem látott vendég megérkezése, a ki erősen követelte a maga jogait. A miniszter és a bankár utatársaság között azután egymást sértő szavak váltakoztak és a véletlen összeütközésnek vége az lett, hogy Szilágyi kiadta a kálauznak a rendeltetést: az ismeretlen utatársát csendőrkkel tartóztatassa le. (P)

A miniszter és a bankár között való viszállyról, melyről már lapunk is megemlékezett, ajabban a következőket jelentik:

A keleti pályaudvarból kedden este 7 óra negyvenöt perczkor indult el az 1506-ik számú, Budapestről Miskolcra menő vonat, a melynek a szalonkocsiban illusztris utas volt: Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, aki egészen Kassaig utazott ezzel a vonattal, hogy onnan a Kassa-rutkai vonalon folytassa útját Poprád-Felkáiig, a mely tudvalevőleg Tátrafürednek a vasúti állomása.

A miniszter, a kinek az utazásáról a vasúti igazgatóság már előbb tudomást nyert, feltétlen biztossággal érezte magát a felől, hogy Tátrafüredre való útját egyedül fogja megtenni. A vonat kálauza: Urai Kálmán, egy alacsony, szőke ember vizsgaszemmel is

— Kérem ne menjen még; valami mondanivalóm van önökhöz. Ámbár kész vagyok a Beauchamp Tonira vonatkozó figyelmeztetését elfogadni nem tartom igazságosnak őt hallgatlanul elítélni. Lehet, hogy nincs igazam, de nekem úgy tetszik, hogy én vagy többet mondott, mint kellett volna — vagy kevesebbet.

Ez ideig a cousinom barátságosnak és jóindulatúnak bizonyította magát Érik iránt és irántam; és sokan vannak, a kik az ő helyzetében nem tanúsítottak volna ennyi őnrólmat és türelmet.

— Mit ért ez alatt?

— Azt, hogy ő nagyon természetesen azt remélte, hogy az öreg Squirenak ő lesz az örököse.

Heathcote hangosan nevetett — a teljes nemhiszemesség csufondáros nevetésével.

— Ki mondta ezt magának?

— Nem volt szükségem rá, hogy valaki mondja — a tények beszélnek.

— Akkor a tények hazudnak, a mi gyakran megtörténik — terv után keserűséggel. De kétségtelen, hogy ezt Beauchamp Toni maga sugalmazta?

— Ha tette, de soha sem bátorlag tette azt — volt a válasz.

— Oh nem — az a legutolsó, a mivel elárulná magát! Ő a legedesebb szavú, legfurfangosabb gazember, a ki léteztet valaha a világon! No látja, már ismét erős kifejezésekkel élek, de félek, hogy ezért saját magát kell hibáztatnia.

Higgye el, hogy az előbb midőn ő róla magával beszéltem, hatalmas féket kellett a nyelvemre tenni de nem állók jót magamért hogy hosszasan azt tudjam tenni. Maga tudja, hogy én indulatos ember vagyok — durva, ingerlékeny, nyers — éppen ellentét a maga szép cousinjának.

vigyázott, hogy a minisztert senki se háborgassa.

A Budapestről második állomásra fekvő Rákossan óriási néptömeget várt a pályaudvar fakorlátján belül, mikor a budapesti vonat megérkezett. A vonat itten csak egy percet áll meg és a csodálatos, nagyobbára paraszt népség egyszerre támadta meg a kálauzt, hogy bámulatosan helyezze el őket a harmadosztályú kupékban. A kálauznak nem volt egy csöppnyi ideje, hogy a vonat közepén lévő szalonkocsira ügyeljen és már harmadszor cseugettek, mikor ő még egyre az utasokat tuszkolta befelé a kocsikba.

Az Újszászról érkező vonatról ekkor szállott le egy középkorú, tagbaszakadt férfi, aki gyors futással, líhegve szaladt a minisztert hívó kocsi lépcsőjéhez. A vonat már megindult, mikor a lihegő utas: Brandl Arnold fővárosi bankár félbeszakította a miniszter kupéjának ajtaját. Szilágyi idegesen patant fel a piros bársonyülésre:

— Ez még sem járja, hogy ide bárki betolakodjon.

Brandl, aki nem tud magyarul, németül válaszolt a gyorsaságtól el-cifuló hangon:

— Bocsánat, helyet kérek.

Ekkor érkezett oda Urai Kálmán, a kálauz, aki kétségbeesve mentegődzött a miniszter előtt:

— Kegyelmes uram, én igazán nem tehetek erről a dologról.

Brandl azonban, aki izgatottságában sem a „kegyelmes ur” címét nem hallotta és nem látta, hogy a kálauz milyen reverenciával beszél a miniszterrel, erősen hangoztatta, hogy neki az első osztályban joga van helyet foglalni.

Később azonban mégis engedett a kálauz felszólításának és árszállott a vonat másik részére.

A kálauz elhelyezte Brandlt és visszajött, az igazságügyminiszter szigorúan adta ki neki a parancsot:

— Ezt az utast Gödöllőre, a hol csendőrok vannak, okvetlen le kell tartóztatnia.

Urai megjegyezte:

— Kegyelmes uram, Péczelen is lesznek csendőrok.

— Hát akkor ottan tartóztatassa le.

A vonaton ezalatt elterjedt a láma hire; bizonyosat azonban senki sem tudott róla. A kupékban összebujtak a fejek, mikor az egyik kálauz jelentette;

— Ellopták az igazságügyminiszter tárcáját. A vonat másik részén már ekkorára nőtt a hír valamely nagy fantáziájú utas elbeszélése nyomán.

— Merényletet követtek el az igazságügyminiszter ellen.

A szalonkocsi ablakai ez alatt le voltak függönyözve és az utasok egy-egy állomáson hiába szállottak ki, hogy meglássák a minisztert. Brandl az első osztályú kupékban ez alatt — többek elbeszélése szerint — szunyadozott.

Mikor a vonat Péczelre érkezett, a kálauz azonnal leszállt a vonat előtt áldogáló Pándi csendőrkaplárnak:

— A miniszter nevében felszólítom, hogy azonnal tartóztatassa le ezt az utast, mert menet közben, a vasúti szabályok megsértésével szállott a vonatra.

Pándi engedelmessékedett a kálauz felszólításának.

Brandl követte a csendőrt és ekkor a különös látványt néző közönség közül kivált Faludi Miklós, az „Adria” gőzhajózási biztosító társaság hivatalnok, a ki Brandlnak jó ismerőse. Brandl azonnal megkérte Faludit, hogy Gödöllőn lakó családjának jelentse be, hogy csak a 11 órai vonattal érkezik.

— Én nem látom át, hogy ez mit tartozik a dologra — jegyzé meg Diána, s gyengé mosoly vonult el az ajkain. Azt hiszem, hogy a Toni mérsékeltiséget nem lehet ellene fordítani?

De Gerő nem volt olyan hangulatban, hogy a tréfát megértse. Szemöldökeit jobban összehúzta mint valaha, s dühösen rágta a bajszát.

— Beauchamp kisasszony, hallgasson reám! Én abban a helyzetben vagyok, hogy határozottan bizonyíthatom magának, hogy a maga nagy bátyjának legkisebb szándéka sem volt birtokát Tonira bogni.

Előismerem, hogy egy időben az volt a szándéka, de néhány évvel az ő halála előtt, olyan események történtek, melyek a Beauchamp Toni jellemét új világításba helyezték, és ekkor a Squire megemmisítette az ő javára készített végrendeletét. Ennyit a saját tudomásom után állíthatok, mert jelen voltam midőn az öreg ur az aláírását levágta a végrendeletől, és ezáltal azt érvénytelenre tette. Sőt a mi több, levelet írt Toninak, melyben tudatta vele, hogy mit cselekedett.

— És miért tette azt?

A Heathcote arca még sötétebb lett. Miért faggatja ötöt ennyire, vajjon egyedül csak az igazság iránti szeretetből, vagy sokkal közelebbi és sokkal személyesebb indok készteti arra, hogy ne veszítse el hitét Toniban? — Igaz, ő azt nyilvánította, hogy „csak cousinok”; de a nők történetében voltak alkalmak, midőn hazug válasz mögé bújni feljogosítva érezték magukat. Vajjon Diána és az ilyen asszonyok kőz tartozott?

Kétkedve nézett reá, saját vesztére tudva, hogy a Toni vidám kedélye ígérte nek, mely nehézzé ellentállani. Nem volt a egykor ő is annak a varázslata alatt? Valószínű, hogy egy fiatal leány megtudjon attól menekülni? — Nem tudom magának a Squire

Montbach — Bokros ügy.

(Vége.)

Tekintetes kir. Törvényszék!

Bokros Béla 286493 sz. felhívási keresete folytán az 1881—50 t. cz. 86 §-a alapján következőkben terjesztjük elő a felhívásra felelőtlenséget, illetve

elleniratainkat.

A leghatározottabban tagadjuk Bokross Béla felhívásának jogosultságát, tagadjuk azt, hogy Bokross Béla jogosítva volna bennünket arra felhívni, hogy számadásnak nevezett előterjesztéseire érdemben nyilatkozzunk és tagadjuk, hogy mi Bokross Béla-nak számadásoknak nevezett előterjesztéseit helyeselni vagy azok ellen kifogásainkat előterjesztési kötelesek volnánk, — azéül, hogy az ügy érdemére belebocsátkoznánk és az 1881—59 t. cz. 86 §-ának 2. bekezdése értelmében bennünket illető minden jogfentartás mellett, tagadjuk ovatosságból a felhívási kereset összes állításait és kérjük a felhívó keresetében előterjesztett összes kérelmeivel elutasítani az okozott költségekben marasztaltatni és végzésileg kimondani:

miszerint mi B. B. számadását helyeselni vagy az ellen kifogásainkat előterjesztetni nem vagyunk kötelesek,

kétségtelen, hogy B. B. ki keresetében azt állítja, hogy ő velünk számadási viszonyban van, tagadásaival szemben tartozik bizonyítani, hogy ily viszony közöttünk valóban fennáll és hogy mi kötelesek vagyunk vele számolni, illetve előterjesztett számadásaira felelni. Mi ezen bizonyítási kötelezettség alól őt felmenteni egyáltalán nem o hajtuk, de kötelezettségünknek tartjuk már most kimutatni, hogy álláspontunk, nem az akadékoskodó alperesek álláspontja és hogy nekünk nagy okaink vannak az ellen tiltakozni, hogy B. B. azon tákolmányt melyet ő a keresethez számadás ezimén csatolt ránk erőszakolja.

I. A felhívási kereset és az ahoz csatolt „számadás” keletkezésének módját és beadásának előjátékát élénken megvilágítja azon körülmény, hogy ezen felhívási kereset 1893. ápril 14-én, tehát azon időben adatott a kir. törvényszékhez, midőn a B. Elek ellen tett feljelentés már a kir. törvényszék előtt fektűt, sőt már a vizsgáló bírónak eljárás végett ki volt adva. Idevonatkoznak következő érdekes adatok: a kir. törvényszék az első bírói feljelentés B. Elek ellen 1893. márczius 13-án adatott be; a feljelentés beadott a vizsgálóbírónak I. r. alperes kihallgatása előtt, B. B. saját jelentkezése tanuként kihallgatattik a senkivel meg hivatalosan sem közölt feljelentésben foglalt összes jogviszonyokra nézve; ápril 4-én pedig beadták a felhívási kereset, melynek tárgya mesterségesen azonosítottatik a B. B. ellen folyamatba tett büntügyek substratúrával.

Ezen felhívási keresetét azután B. B. siet összes mellékleteivel a bírónak becsatolni, hol is I. r. alperes, mielőtt nekem kézbesítettett volna, hat héttel azelőtt megismerkedett itten ezen keresettel.

Világos, hogy B. B. felhívási keresetnek nem volt egyéb feladata, mint a B. B. nevezetes tanúságtételének. Világos az is, hogy ezen feladat abban állott, hogy a B. Elek ellen tett fenytőt feljelentés ne képezhesse büntvizsgálat tárgyát és a B. E. ügye tereltesse oda, hová nem tartozik. t. i. a polgári per utra, számadási per alakjában. — Bokross B. tanúságtétele és felhívási keresete megis tették hatásukat. Ezen hatás a B. E. büntügyében ezen kir. törvényszék által 1893. ápril 13-án 2221. sz. a hozott végzésben nyert kifejezést. Ezzel egy lát-szott, hogy B. B. jogszékői kitérőben váltak be.

Tudvalevő azonban, hogy a kolozsvári kir. ítélő-tábla 1275—1893. sz. a. törvény-

okait megmondani, — válaszóla Heathcote kérdésére; de azok fontosak és érvényesek voltak.

— Azt hiszem ugyanazok, melyek őnt arra bírták, hogy engem figyelmeztessen.

Heathcote igenlőleg intett a fejével.

— És én azt mondja, hogy Toni tudja, hogy a Squire megemmisítette a végrendeletét?

— Igen, ő tudja.

— És azt is tudja, hogy miért tette azt?

— Igen. — Az ő folytonos távollétének az volt az oka. Azt gondolja maga, hogy ha ő az örökös lett volna, Afrikában töltötte volna el ezeket az éveket?

Ez olyan pont volt, mi felett Diána már gyakran gondolkodott. A Toni magyarázata nem volt kielégítő, ámbár jobb híjján elfogadta azt. Milyen bonyolodottnak látszott az egész! Minden felől csak rejtélyre bukkant. Mikor fog minden világossá lenni előtte?

— Én magam voltam az, aki az öreg Squire szemeit e férfi gazdaságára felnyitottam. — folytató Gerő és szemei szikráztak, mint valami diadal emlékére, — tehát ő nekem tulajdoníthatja, hogy ki lett tagadva.

— És a testvérem önnek tulajdoníthatja az örökséget? — mondá Diána.

— Közvetlenül; de az abban az időben nem jött a számításomba. Én csak azt okartam, hogy Beauchamp Toni a retributio utól érje, hogy életének a legbőbb kívánságától elessék, — és ezért értem. Ah, ez a bosszu édes volt!

Diána, a Gerő hangjában kifejezett káröröm és azon keresetlen bepillantás által, mit annak saját szavai következtében lelke mélyébe tett — kissé megrázkódva húzódtott vissza.

— Maga megbotránkozott az én őszinteségemen? folytató Heathcote, a leány mo-

zék megszüntető végzését és az egész megelőző eljárást megsemmisítette és az előnyomatot elrendelte.

A felhívási kereset tehát csúttörtöktt mondott; B. E. büntűggyet nem tudta agyon-tútni. Nem marad egyéb hátra, minthogy a kir. törvényszék polgári osztálya is kellőleg aprécizálja azon célokat manővert, melyet B. E. a felhívóval a 2864. sz. kereset jogi formájába öltöztetett.

De nemcsak az világos az előadottakból, hogy B. B. felhívási keresete egy B. E. büntűggy számára készült mesterséges mentőeszköz, hanem az is világos, hogy a mennyiben a felhívási keresetet komolyan lehetne venni és egy számadási per alapjávé lehetne tenni — ezen kereset a B. E. büntűggyével oly összefüggésben van, hogy a B. E. büntűggynek jogérvényes eldöntése előtt folyamabba sem volt vehető. És bár mi B. B. felhívási keresetét semmiféle irányban komolyan venni nem tudjuk, bár tisztában vagyunk azzal, hogy az miért adatott be és most a kolozsvári kir. tábla végzése dacára meg mindig miért tartatik fenn mégis a mi és I. r. alperes kiskoru gyermekei jogainak teljes megvédése kötelezettségünk lévén, kérjük a felhívási keresetre az 1868. 54. t. cz. 9. §-át alkalmazni és a keresetet ezen §. alapján is elutasítani.

A mennyiben ezen kérelem elbírálásánál a büntügyi iratokra szükség volna, kérjük azokat ezen királyi törvényszék büntető osztályától betekintés végett megszerzni.

2. B. B. felhívási keresete nem B. E. keresete, sem B. Béláé, nemcsak azért, mert azt B. E. készítette és használta mentőeszközt büntűggyben, hanem azért is, mert a mi benne számadás van az nem B. Béláé, hanem B. E. számadása. Magából a keresetből constatálható, hogy a bevételi és kiadási tételek kivétel nélkül oly időből valók, mikor az ott említett ügyekben még B. E. járt el. A bevételi tételeket kivétel nélkül mind B. E. vette be és a kiadási tételeket B. E. adta ki.

B. B. keresetében azt állítja, hogy ő időközben átvette B. E. ügyvédi irodáját, átvette B. E. ügyeit és így most már számolni ő tartozik és nem B. E. Hát az lehet, hogy B. A. átvette az Elek irodáját, átvette az Elek ügyeit is, de az ellen határozottan tiltakozunk, hogy ő átvette volna, vagy átvethette volna a B. E. számadási kötelezettséget.

Ily kötelezettséget másra átruházni nem lehet B. B. igitis magára veheti azon kötelezettséget, hogy azon terheket, melyek B. E. leket számadási kötelezettségéből folyólag esetleg terhelik, viselni ő fogja; — B. E. igitis átengedheti mindazon jogokat, vagy követeléseket, melyek ő a számadási viszonyból folyólag esetleg illetni fogják. Ha B. E. velünk elszámolni ezen jog átruházásokat resp. átruházni a B. E. lektől nekünk járó összegeket esetleg B. Bélától elfogadjuk; — B. E. lektől esetleg tőlünk járó összegeket B. Bélának fizethetjük. De a számadási viszony maga, azon kötelezettség, hogy valaki nekünk számadással tartozik és hogy mi ezen valakinek számadását helyeselni, vagy kifogásolni tartozik, az a mi hozzájárulásunk nélkül másra át nem ruházható és nem volt ruházható B. E. által sem.

Tiltakozunk tehát az ellen, hogy nekünk B. B. számoljon arról, a miről B. E. tartozik nekünk számolni és mi ép oly kevéssé vagyunk hajlandok B. Bélával e tárgyan szőban állani, mint B. E. leket számadási kötelezettsége alól felmenteni.

3. A felhívási keresethez mellékelte és számadásnak nevezett összes állítás legnagyobb része olyan ügyekre vonatkozik, melyek mi reánk egyáltalán nem tartoznak. Mi tehát nem csak a felhívó személye miatt, kivel számadási viszonyban nem állunk, ha-

dulatát észrervé, Azonban, nem fog magának ártani, ha vagy egyszer annak a világnak, melyben él, a mesterséges hazugságai, tettetései és kétszínűségeibe bele lát.

En megengedtem hogy a szívem mélyébe pillantson, hogy ott a leplezetlen igazságot lássa, és ime undorral fordul el tőlem ha ugyan nem gyűlölettel!

A Heathcote hangjának a keserűsége nem volt bizonyos pátosz nélkül. És megtette hatását a leányra nézve. Diána ismét közelebb ment hozzá.

— Nem gyűlölettel — válaszóla lassu hangon.

En csak azt gondoltam, hogy a legnagyobb bosszúállás a megbocátás.

— Az olyan nagyság, amint én soha sem tudok elérni — és amire valóban nem is töreksem.

Talán, ha maga tudná — Hirtelen elhallgatott, érezte, hogy közelebb állott ahoz hogy magát elárulja, mint valaha. Diána is ugyan azt érezte, szomorú szemei még bánatosabbak lettek.

— És nem szabad tudnom? — kérdé alig hallhatóan.

— Maga? — Isten mentsen! Megbocsáthatatlan bűnt követnek el, ha ifjú lelket egy olyan bűnös titok árnyékával terhelném, mely legjobb éveimet elrabolta és életemet egy örökké gyötörő fájdalommal sötétítette el.

Ellágyult tekintettel nézett Diánára, annak két kis kezét szorosan tartva kezében, két szívében ismét ugyan az a lázas dobogás kezdődött és ismét az az édes örületés mámor jött reá, áthatva, elrőlőntítve, megittasítva őt, soha nem teljesítő gyönyörökről suttogva. Hirtelen eleresztette a leány kezét és otthagyta.

(Folyt. köv.)

nem a számadás tárgyaira való tekintetből, mely nem is tartozik mi reánk, nem vagyunk kötelesek a felhívásra felelni. Nekünk a br. Bánffy Ernő, br. Bánffy Farkas, br. Bánffy György ügyehez miközöttünk sinesen. Jelen periratban az egyes letételekre kiterjeszkedni ezen szempontból sem tartjuk helyén valónak, mert ez már a számadás kifogásolásának keretébe esik. Különben is újól kiemeljük, hogy a számadási viszony fenállásának bizonyítása minden irányban, tehát ugy a személyre, mint a tárgyi momentumokat tekintve egyedül a felhívót terhelik.

4. B. B. nincs jogosítva bennünket számadásra felhívni, mert II. r. alperestől egyáltalában nem kapott megbízást sem vagyongkezelésre, sem egyébre és mert az I. r. alperestől kapott megbízás tisztán ügyvédi megbízás.

Az ügyvédi megbízás alapján az ügyvéd és megbízója között keletkezett megbízási viszony minden irányban az ügyvédi rendtartás, az 1874. 34. t. cz. szabályozása alá esik. Ezen törvényben világosan meg van jelölve azon út, melyet az ügyvéd megbízójával szemben az átvett ügyek lebonyolítása tekintetében követni tartozik. Ezen törvényben foglalt szabályozással szemben jogi absurdum az, hogy az ügyvéd, ki egyszerű ügyvédi megbízást kapott, számadási perrel rendezze ügyfelével dolgait, az ügyvédi rendtartás világosan megmondja, 58. §. hogy az ügyvéd díjait és kiadásait, tehát mindent, amit ügyfelétől a megbízás alapján követelhet, a bíróság által megállapíttatni tartozik. Ezen megállapítás nem a számadási per tárgya.

Az ügyvédi rendtartás 48. §-sa világosan megmondja, hogy az ügyvéd a hozzá befolyó pénzeket tartozik ügyfelének kiadni és azokat saját követelésére nem tarthatja vissza.

Ha tehát B. B. vételezett be a számkunka pénzeket, ha B. Bélának van ellenünk követelése, akkor ő tartozik nekünk a bevetelezett pénzeket feltétlenül kiszolgáltatni, és tartozik ügyvédi munkadíját és költségeit velünk szemben az ügyvédi rendtartás értelmében bíróság által megállapíttatni. Mindez azonban nem lehet számadási per tárgya. Ugyanaz állana természetesen Bokross Elekkel szemben is.

És mit látunk a jelen felhívási keresetből? azt látjuk, hogy az ugynevezett „számadás” (L) kiadási tételének legnagyobb része 42—132-ig nem egyéb mint ügyvédi számlák, helyesebben díjjegyzékek egyenértéke, oly díjjegyzékek, melyeket;

I. soha semmiféle bíróság meg nem állapított,

II. melyeket mi, minthogy alkalmunk sem volt arra, soha el nem fogadtunk,

III. melyek egyenértékét, még ha meg is volnának állapítva, sem B. E. sem B. B. a mi javunkra befolyt pénzekből visszatartani jogosítva nem voltak és nincsenek, vagy is ezen megállapítatlan, önkényes költség jegyzékek összegét a javunkra befolyt pénzekből levonásba nem tehetik.

Montbach Sándorné

sz. báró Weselényi Mária,
ugyis mint kiskoru gyermekei és t.
t. gyámja.

Pável és Pituk.

A Pituk-féle rőpirat által megteremtett helyzet napról-napra bonyolultabb. Új vádák érik egymást a mind erősen bizonyítanak a rőpirat állításai mellett. Pável püspöknek egy szava sinesen a védelmére, nem akar, vagy nem tud védekezni és a román lapok ki-vül senki sincs, ki az ő ügyét védene.

A rőpirat leleplezéseit nagyban foglalkoztatják nemcsak a magyar hőzvelemény, hanem a külföld is. A németországi lapok is sokat foglalkoznak a rőpirattal, a nagyváradi eseményekkel és itéletük éppen nem kedvező a románokra nézve.

Újabb bizonyítékok.

Pituk Béla — mint aradi levelezőnk írja, s mint ez lapunk távirati rovatában már említettük — levelet kapott egy román nemzetiségi, tekintélyes szolnoki államhivatalnoktól, ki egy ideig Metianu János gör. lel. román püspök, majd Román Miron nagyszebeni metropolita titkári hivatalában foglalt el előkelő állást, de magyar érzelmek miatt mindkét helyről elbocsátották.

Ebben a levélben azt írja, hogy Pituk leleplezéseiből ő is rendeltetésre bocsát hivatalos adatokat és kéri Pitukot, hogy ebben az ügyben látogassa őt meg.

Chák Máté nagyváradi református lelkész azt beszéli, hogy Pávelék a szegényebb sorsu polgárokat 5 forintjával megfizetik, ha áttérnek a román vallásra és románok lesznek.

Hogy különben mindn leheto módon üzi a román papás és Pável püspök a magyarok elromanosítását, ezt bizonyítja Pável püspöknek a papásához intézett következő körlevele:

A nagyváradi gör. kath. püspök püskégtől.

1750—1892. sz.

Krisztusban szeretett hívek és testvérek!

Ezennel szigorúan elrendelem, hogy ama plébániákban, hol a nép nem b. szeli többé a román nyelvet, az iskolákban az olvasást és írást, nemkülönben a szent imákat, az egyházi énekeket, a bővebbi elemi oktatást és az iskolai növekedéseknek a szentégek titkaiban való bevezetését, valamint a többi teendőket is csak kizárólag román nyelven intézzék el, mert ha ezeket elmellőzik, megemmis

szentegyházunk, vaselvezetjük rítusunkat, nemkülönben őseink vallását és nyelvét is.

Nagyvárad, 1892. decz. hó.

Michailu Pavelu,
püspök.

Az iskolában is a nagy egységes Rómánia eszméjét hirdetik a román papok és tanítók, Magyarország egyszerűen nem létezik előttük, amit a következő eset is bizonyít.

Egy Nagyvárad mellett levő oláh lakosságú községben az iskolai vizsgálaton egy magyarbarát román állomásfőnök szerepelt, mint megbízott. A tanító felszólít egy kis fiút és kérdi tőle:

— Hol születél fiam?

A felelet az oláh község neve volt.

— Melyik megyében fekszik a falu?

— Bihar megyében.

Az állomásfőnök ekkor megkérdezte a kis fiútól, hogy milyen országbán van Bihar megye, mire az egész öngszettel azt felelte: Oláhországban. Az állomásfőnöknek természetesen nem tetszett ez a furcsa felelet és felvilágosítást kért a tanítótól ki meg is adta azt ilyenformán:

— Ne tessék rajt megütközni! A fia saját józan lelke gondolja így:

A pápa Pável ellen.

Rómában sem nézik jó szemmel Pável püspök előmozdító törekvéseit. A Corriere legalább a Vatikánból azt jelenti, hogy a pápát nagyon meglepték a Pituk rópirata által leleplezett dolgok. Hir szerint a pápa felszólította Schlauch Lőrincz bíborost, nagyváradi püspököt, hogy fejezze ki a pápa rosszallását Pável püspöknek a magyar hit-szónoklatok eltávolítása miatt.

MINDENFÉLE.

Kolozvárt, augusztus 18.

— **Kossuth Lajos** nevenapját egy szép hangversennyel kegyelelesen fogja megünnepelni Kolozvár városa. E tárgyban a Kolozvárt alakult Kossuth-bizottság a napokban gyűlést tart és megállapítja az aug. 25-i ünnepélyes műsorát.

— **Világítás.** Ő Felsége születés napja alkalmából tegnap este fényes világítás volt Kolozváron. A főtér fényben pompázott. A város háza, a főtéri oszlop, a nagyobb paloták ablakai és erkélyei gazdagon voltak lámpionokkal megakva, Szép volt a fellegrár homlokzata, melyet hosszú sor mécsvilág övezett, középen a koronázta. Az ablakokban a legközebb helyen a nemzeti színt viszatükörző virágdísz, trikolor, nemzeti szalag, magyar címer vagy Ő Felségének képe. A főtéren s a belváros utcáin mindenfelé nagy közönség hullámozott.

— **Katona zenekar** vonult végig tegnap este a fényesen kivilágított utcákon Kolozváron. A dísz takarodó nagy közönséget vonzott maga közé kik utcáiról utcáira hosszú sorban követték a katona baudát.

— **Katonai parádé.** A király születés napját a Kolozvárt állomásozó honvédség és közös hadsereg fényes katonai díszszel ünnepelte meg a Trencsin téren. A felállított tábori sátor templom előtt sorakozott századonként a legénység. Nemsokára megérkezett Lóhátón, Gálóczy Tivadar altábornagy, Hild Gyula altábornagy és a tisztikar s ezután kezdetét vette a tábori mise. A legénység négy százada sorfőzet adott, a katonabanda a Gotterhalt és a templomi énekeket játszott. Míse után következett a díszelöltetés és ezzel az ünnepélyesség véget értek. A katonai parádét tiszteletteljes távolból nagy közönség nézte végig.

— **Ő Felsége a király** tiszteletére Kolozváron a főtér és a belváros utcáiban a középületek és magánházak nagyobb része fel van lobogózza, a kirakatokban magyar címer, nemzeti színt szalagok és szövegek díszlenek.

— **Ünnepélyes isteni tisztelet** tartott ma d. e. a kolozvári főtéri r. k. templomban Ő Felsége tiszteletére, születése napja alkalmából. Az isteni tiszteleten Bíró Béla apátplébános fényes segédlettel czelebrált. A szent misét nagy közönség hallgatta végig. Ott volt Kolozvár város, Kozsármegye, a kolozvári kir. ítélőtábla, a törvényszék, a pénzügyi, az erdőigazgatóság s több helyi hatóság és hivatali tisztii kara testületileg. A bejáratoknál a kolozvári rendőrség díszbe öltözött őrei foglaltak helyet. Az istentisztelet alatt a kolozvári zenekonzervatórium tagjai működtek közre a zenekarban s a Kolozvár. Dalkör vegyes kara énekelte. A szent mise zenei részét a dalkör karnagya Müller Ottó szerzte. Az ő érdeme különben, hogy a dalkör vegyes karral énekelket a templomban. Hatást keltett a Szilágyi Ferenc és a Bogry Katalin által előadott, Szilágyi Attila által irt Ave Mária, mely a többi ének részekkel együtt kitünően volt betanulva s a szép isteni tiszteleten az áhítatos hangulat emelésére befolyt.

— **Szent István király** ünnepnapja lesz holnap után vasárnap. A magyarok

első királyának emlékűnnepén Kolozvár város közönsége mint minden évben, az idén is szép kivilágítást fog hoinap rendezni. A templomban is ünnepélyes isten tisztelet lesz vasárnap d. e. az első magyar király emlékére.

— **Színház.** Tegnap este, egy kissé pikáns, de szellemes vigjáték: az „Eltévedt beránka” került előadásra. A darabban Szilágyi Béla, a vidék egyik jó nevű színésze lépett fel, a kinek bő humora, tulzástól ment ügyes játéka állandó tetszésben részesült. K. Gerő Lina igazán elemében volt és pompásan játszta az eltévedt beránkyát. Az összjáték itt ott döcczent, de általában véve az előadásról dícsérettel kell megemlékeznünk.

— **A közuti vasut bejárás.** — Mint értesülünk — a kereskedelemügyi miniszter a teljesen kiépített kolozvári közuti vasut műtanrendőri bejárására és felülvizsgálatára folyó hó 21-ik napját tűzte ki. A bizottság vezetésére a miniszter dr. Kepessi Árpád miniszteri titkár küldötte ki. A bejárás d. e. 10 órákor veszi kezdetét, s ha az engedély megadatik, az ünnepélyes megnyitás is még ugyanazon napon eszközöltetni fog. A megnyitót vonatdéli 12 órákor indul ki a pályának a Belközút utca szögletén lévő végpontjától. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a vasut egyik engedélyese a kolozvári kisegítő takarékpénztár részvénysársaság igazgatósága tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy a vasutat a forgalomba helyezés után egy alakítandó részvénysársaságnak adja át, s egy szűkebb körű bizottságot küldött ki oly célból, hogy a vasuti részvénysársaság megalakítására szükséges előintézkedéseket megtegye.

— **A savós béllób.** Így hívják azt a betegséget, mely városunkban fellépett s melyben már többen haltak el. Az emberek sok mindenfélét beszélnek a miket nem lehet, nem szabad elhinni, de épen ezért elvárjuk, megköveteljük a hatóságtól, hogy nyújtsa némi tájékoztatást a nagy közönségnek. Az ilyen ideitlen titkolódzás soha sem volt jó. Tudnunk ismernünk kell a bajt, mert csak így óvakodhatunk tőle és csak így íthetjük meg azt is, hogy a hatóság megteheti-e mindent, mit megtenni kell, a mit megtenni kötelessége. Felvilágosítást kérünk a lehathatózottaiban! Biztos tudomásunk van róla, hogy tegnap 11 egyén halt meg abban a — savós béllóbban.

— **A mentők a járvány elleni intézkedésekben** ma napról kezdve nem vesznek részt. Így halljuk ezt, mint igazán nem tudunk megérteni, és őszintén sajnáljuk a visszalépést, mert terhes feladatokat ugy a betegszállításnál mint a fertőtlenítésnél a náluk megszokott buzgalommal és szakértelemmel végezték, még a legnehezebb és néha igazán veszélyes viszonyok közt is. A visszalépés okául a főorvos és polgármester részéről elküvetett bizonyos tapintatlanságot és okvetetlenkedést hallunk emlegetni, a mi ha így van, nagyon sajnálatos dolog;

— **Hát a főorvos mit csinál?** A járvány ellen fogantatosított intézkedések közül, a sok kollektivitással járó betegszállítás, ugyisint a fertőtlenítés a betegek lakásain, valamint a ruhámentek dezinfizálását a mentők végzik; nem különben ők teljesítik, mint tudjuk, a birtvelel megbetegedett gyógyítását is, míg azokhoz vagy rendes orvos jön, vagy pedig mig azokat kórházba szállítják. A kórházba vitt betegekkel kezel a ottani járványorvos. Az egyes körletekben megbetegedettekkel kezel az illető kertlőti orvosok, kik egyuttal kertleitei másnemű ügyeit is végzik s ezen kívül kora reggeltől, késő estig felváltva felügyeletet tartanak az orvosi hivatalban. Hát a főorvos mit csinál? Némelyek azt mondják, hogy a járványkórház berendezésével foglalkozik, már a tavaly óta s ennek dacára az maig sincsen berendezve, s a mi van is, az hiányos, primitív és rendetlen. Mások szerint pedig ugy vél legjobban intézkedhetni a járvány ellen, ha az itt birtvelel megbetegedett vidékieket egyszerűen haza kergeti a falukokba. Különben Kolozvárt minden rendben van és nincsen semmi baj, mint ezt a budapesti lapokból olvassuk. (P)

— **Az éjjeli szekerek** dolgára különös képen felhívjuk a hatóságnak a figyelmét. Este 8 óra előtt már elindulnak és a házak előtt végtelen büzt torjeszenek, mely teheket a járvány borsasztó csiráival s mely a házak emeleteinek ablakain is bevonul és rettentően elrontja a levegőt. — A dolgon nagyon könnyű volna segíteni — ha használnák azokat a hordókat éjjel is a melyek légmentesen záródnak s vasgálicozzal fertőtleníteneik és szagtalanítanák a hordókat is, a medencéket is, melyből kihordják. Ez nem kerülne sokba és a betegség terjedését megakadályozná.

— **Eljegyzés.** Nagy Béla városi hivatalnok f. aug. 15-én tartotta eljegyzését Szigethy Ilona kisasszonnyal, öz. Szigethy Jánosné magyar-gerő-monostori birtokosné kedves leányával.

— **Sándor József** az E. M. K. E. t. alelnök-főtítkára Borszékrol a fürdőigazgatóság kiseretében, meglátogatta az egyesület gyergyóvidéki fiókvalasztmányát, mely egyike a legbuzgóbbaknak. Az alelnök főtítkár Gyergyó-Szt.-Miklóson Ferencci Károly plébános-elnöknek volt vendége és a bá-

zigazda szíves kalauzolása mellett, meglátogatta a gyermekjóték tanmthelyt, melyben az E. M. K. E. két székiely nővendéket tanított. Sándor József meglátogatta a Szt. Vincze nővérek nevelőintézetét is, hol a főnök és nővérek előzékenyen fogadták és k. b. egy órai ott tartózkodás alatt apróra bemutatatták az intézet minden berendezését, rendszerét stb. Az alelnök-főtítkár azzal a meggyőződéssel távozott, hogy a szellem az intézetben ép oly vallásos, mint magyar.

— **Várad Móricz arany miséje.** A kegyesrendiek vezetése alatt álló kolozvári r. kath. főgymnasium egykori köztisztviselőben álló igazgatója és a helyi társak volt főnöke e hó 15-én ünnepelte áldozásának felszázados évfordulóját. A megható ünnepély a mondott napon reggel 8 órákor folyt le a kegyes-tanítóréndiek budapesti kápolnájában. Várad Móricz, a rózahegyi rendház főnöke és az ottani főgymnasium igazgatója tartotta egész asendben Cselka Nándor püspök és érseki helynök manuduktorsága mellett áldozópapása felszázados évfordulóját, aranymiséjét. Cselka Nándor, mint a jubilánsnak egykori tanítványa, a szentmise előtt a sekrestyében mondott hálás köszönetet azért az atyai jéságért, a melylyel Várad Móricz őt, mint szegény tanuló felkarolta, istápolta, sőt mint beteges gyermeket, nehogy sokat mulasszon, többször a karján vitte az iskolába. Míse után a könyekig megindulva adta áldását a jubiláns püspökre és a rendtársakra.

— **Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy Kolozvár város egyik szorgalmas hasznos munkástól férfira, Rauszek Venczel m. kir. államépítészeti főmérnök, folyó év augusztus hó 17-én reggeli háromnegyed 2 órákor, életének 64-ik és boldog házassága 30-ik évében, szívelgyengülés következtében meghalt. A megboldogulnak temetése f. hó 19-én déltant fél 5 órákor lesz; külmonostor-utca 40. számú saját házából. Kolozvárt, 1893. augusztus hó 17-én. Az elhunytat gyászolják: altörsei és nagy-boronyai Bartha Eleonora, már öz. Rauszek Venczelné, mint nője. Rauszek Ilona, férje Koller Norbert, Rauszek Jenő, Rauszek Béla, mint édes gyermekei és veje. Rauszek Terézia, férje és gyermekei. Rauszek Lajos, neje és gyermekei, Rauszek Alajos, neje és gyermekei, mint testvérek és sógorok és számos rokonok. — Ravatalára a következők helyezték koszorút: „Szeretett jó férjem emlékére” Eleonora. „Feledhetlen drága jó atyáknak” Jenő és Béla. „Egyetlen jó atyáknak” Ilona és Nori. „Rauszek Venczelnek” Vebárné. „Feledhetlen jó rokonunknak” Bárd Incedy család. „Rauszek Venczel emlékének” Székelytőlvári Szilágyi Béla. „Rauszek Venczelnek” Szilágyi Béla családja. Jó barátomnak” Bárd Nopcsa. „Jótevőnek” Barátod.

— **Szállítás a m. kir. államvasutak és a szamosújvári orsz. fegyintézet részére.** A kolozvári kereskedelmi és iparkamara a hozzá érkezett pályázati hirdetmények alapján figyelmezteti az érdekelteket és iparosokat, hogy a m. kir. államvasutak részére a 1896 évig felmerülő szükséglet szállítására nyilvános pályázat lett kiírva. Szállítandók lesznek a következő cikkek és anyagok: kő és föld-neműanyagok, lámpabelek, kenőpárnák, paszomány-cikkék, fémneműanyagok, kidolgozott kocsik fémalkatrészek, acél és vasemlék, öntött vasalkatrészek, fésztékek, olajok vegyszerek, ülőbutorokhoz falemezek, kelmék és rövidárak, kárpitok, szőnyegek, bőr és kötélárak, tűvegnyeműk, távirá anyagok, keféktőárak, durrantyuk, Ezenkívül a szamosújvári orsz. fegyintézet részére az 1894 évben a következő cikkek és anyagok lesznek nyilvános pályázat után fedezve, a u. m. 4260 kiló különböző talp és béliébőr (pályázhatni szept. hó 5-ig) továbbá 18—20 g. szalonna, 30—35 g. juhtúró, 170 hl. felforalt tehéntej.

— **Brassai Sámuel,** az örök ifju tudós, néhány napig mint Várossy igazgató vendége Leányfalván tartózkodott s ott Gyulai Pállal ismételtlen és hevesen összekocozt egy-egy nyelvtudományi kérdésben. Már régebben vitáztak az a kérdés, hogy mi helyesebb: vasora-e vagy este béd. Brassay bácsi az utóbbi mellett tör lándzsát s annyira komolyan vette a dolgot, hogy el sem fogadta Gyulai Pál szíves meghívását, mert vasorára és nem este bédra hívta. Különben az aggtudós találkozott ott egy igazán régi ismerősével, az öreg Szendrei-vel, Petőfi egykori apósával. Mind a ketten kilencvenháromévesek, 1800-ban születtek. Brassay három hónappal idősebb lévén, társalgás közben folyton hangoztatta az ősem uram kifejezést, viszont Sendrey kellő respektussal bátyámuramazta kilencvenhároméves kortársát. Kevés földi halandó mókázik abban a korban ilyen jóízűen. Különben Brassay bácsinak roppantul tetszik Leányfalva, melyet majdnem oly szépnek talál, mint Erdélyt.

— **Egy örült baromorvos** nyomtatott recipit osztogatja a tusnádi fürdő és az országoton fűnek-fának. Csikmegyének az ilyen elhanyagolt alakokat, kik undort ébresztenek a nézőben, jó lenne eltávolítani egész — Nagy-Szebenig.

— **Földrengés.** Tegnap délután — a mint baróthi levelezőnk írja — ott erős földrengés volt. A földingás alatt keletről nyugoti irányban 10—15 erős lökés volt érezhető.

— **Kirándulás a Detonatára.** Az E. K. E. alsó fehérmegyei osztálya aug. 24, 25, 26 és 27-én. Erdély leghírnevesebb botjárja, a Detonatára rendez kirándulást. Abrudbánya, Verespatak, Bucsum stb. állottak össze, hogy az E. K. E. ez első megjelenését a havasok közt kellemessé tegyék. Az osztály Abrudbányán fogja ez alkalommal közgyűlést is megtartani és gondoskodva van hogy a négy nap gazdag legyen látványokban és élvezetekben. A gyűlékezés Gyulafehérvártól lesz aug. 24-én d. e. 10 órákor. Innen váltott lovakkal fog a társaság Abrudbányára menni, hol a város az E. K. E. tiszteletére bankettet ad. A részvételi díj nem alsó-fehérmegyeieknek, ha egyesületi tagok 10 frt, nem tagoknak 15 frt. Jelentkezni lehet aug. 21-ig Kolozvárt a titkári hivatalban.

— **Rendelet a jogi alapvizsgálatok tárgyában.** Gróf Csáky Albin közoktatásiügyi miniszter elrendelte, hogy azok a joghallgatók, a kiket pótvizsgálatra utastottak és mégsem nyertek képesítést, újabb pótvizsgálatot nem tehetnek, hanem kötelesek a teljes alapvizsgálatot ismételni.

— **Népünnepély Tordán.** Az E. K. E. torda-aranyosmegyei választmánya vasárnap, Szent István király napján, jótékony célú nagy népünnepélyt rendez Tordán, a „ligeti sétátér”-en. Az ünnepély táncmulatsággal van egybekötve és programja változatosan van egybeállítva.

— **A radna borbereki fürdő.** Alig 50—60 vendégre számított és 200-nál is többen jelentkeztek. Ez is mutatja, hogy erre a kitűnő gyógyító hatású fürdőre nagy szükség van. Vasas vize különösen vérszegényeknek hasznos. Hangoztatják az eszmét, hogy jó lenne a Kárpát-Egyesületnek, ha ezt a fürdőt is átvenné és a kettőt kapcsolatosan kezelné. A két fürdő alig egy órányira egymástól omnibusz közlekedéssel összekötve valóágos unikum számba menne. Egyik nap a havasok reggelióban, másik nap szelidebb vidéken töltöteniz időt: változatos és szórakoztató lenne. A két fürdő majdnem kiegészítője lenne egymásnak. Az „Emke-szálló”-ban minden délbén társas étekezés van a bethleni cigány zenekar muzsikája mellett. A szálló egy emeletes nagy épület széles verendával, hol szintén lehet étkezni. Az emelet verendájáról gyönyörű kilátás nyílik a völgybe le és a közeli fényes erdőkre, honnét az esti szellő ide fújja a fényesek üde illatát.

— **A harmadik egyetem.** Néhány év előtt még három város vetélkedett a harmadik egyetemért: Kassa, Szeged és Pozsony. Az előbbi két város sikert ugy sem remélve, már jó ideje lemondott minden akcióiról; de Pozsony mindez nem ostggszette el. A város képviselőtestülete e célra nagy bizottságot küldött ki, azzal a misszióval, hogy a harmadik egyetemet Pozsonyban állítsák fel s már a millenium idején megnyiljanak kapui a tudomány-szomjas ifjúság előtt. A bizottságnak ma volt az első ülése, a melyen elhatározták, hogy fel fogja kérni Pozsony-vármegye törvényhatóságát és összes országgyűlési képviselőit, hogy a bizottság akciójában küldötteivel vegyen részt. A bizottság a jövő héten megint ülésezik.

— **Az éles töltés.** A nagy gyakorlatok idején nem riuk az az eset, hogy egyik másik katona fegyverébe tévedésből, sőt néha rossz akaratból is éles töltés kerül, mely a legnagyobb szerencsétlenség okozója. Ilyen esetről értesítenek ma beutnakat Ungvárról. Ott — mint levelezőnk táviratozza — a honvédek a közös hadsereg katonáival közösen végezték a gyakorlatokat. Minden a legszebb rendben ment, mikor a lövésnél egyik honvéd fegyveréből éles töltés röplött ki és torkon talált egy közös hadseregbeli legényt. A golyó ezt a legényt halálra sebesítette és még egy honvéd közembert is súlyosan megsebesített. Az eset természetesen nagy izgatottságot keltett. A gyakorlatot azonnal félbeszakították és siettek megállapítani, melyik katona fegyverében volt az éles töltés.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratát.)

A király a hadgyakorlaton.

Budapest, augusztus 18.

A király az őszi hadgyakorlatra szeptember 2-án jön Ischlból.

A hadgyakorlat programja a Bud. Corr. szerint a következő:

Másodikán indul Ő Felsége Ischlból Jeroslawba.

Szeptember 7-én jön Borossebesre. Tizenharmadikán Bécsbe megy Connaugh angol herceg tódvölzslésére.

Tizenhetedikén Kőszegre jön. Vasárnap fogadja az összes küldöttségeket.

Az nap délután megérkeznek a szász király, Connaugh herceg pedig egy órával később.

Vilmos császár uralkodónkkal 21-én Bellyre, a szász király pedig Gödöllőre megy. Odáérkezik 24-én a királyné is.

Belyről Ő Felsége 23-án Bécsbe megy Vilmos császár 24-én Schönbrunba uta-

zik. Tehát nem jön Vilmos császár sem Budapestre sem Visegrádra.

Ő felsége születésnapja a fővárosban.

Budapest, aug. 18.

A király születésnapját a fő és székváros az idén is fényesen megünnepelte.

Délelőtt nagy csapat szemle volt a vérmzőn. Aután az összes templomokban Isteni tisztelet.

Beültölt fáklýsmentet.

Arad, aug. 18.

Aradon a rendőrség Ő Felsége születés napjának előestéjére tervezett fáklýs mentet betöltötte; mert oláh tüntetésektől tartott.

A beteg XIII. Leo.

Budapest, aug. 18.

A pápáról ma rendkívül aggasztó hírek érkeztek Rómából; ezek szerint folyton ájuldozik isteni tiszteleteknél, audenciáknál mindent. Udvari orvosa minden munkától eltöltötte.

A Szent-István-díj.

Budapest, aug. 18.

Ma délután futottak a budapesti turfón Magyarország legnagyobb díjéért, a 30.000 frtos Szent-István díjért az osztrák-magyar monarchia legjobb lovai. A verseny iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozott, a közönség tizezernyi tömegben töltö a turra és nagy izgatottsággal szemléltek a versenyt, mely óriási meglepetéssel végződött. Ugyanis egy teljesen számításon kívül hagyott ló, Rotschild báró Patrior-ja nyerte meg a versenyt. A totalisatőr 5-re 142 frtot fizetett.

Leverte a favorit Primás II.-öt. Érdekes, hogy Rotschild jockeye, egy 20 éves fiatal ember H y a m s, a ki utóbbi időben a legkiválóbb jockeynek bizonyult, — a z i d ó fiu, s mikor győzött, sokan tréfásan felkiáltottak:

— Leverték a zsidók a Primást!

A pápa és az oláhok.

Budapest, aug. 18.

Egy újságíró meglátogatta Schlauch bíborost, megkérdezve, igaz-e, hogy a pápa általa rosszallását fejezte ki Pável püspök iránt? Schlauch kijelentette, hogy erről semmit se tud, de nem is hiszi, hogy a pápa ezt tette volna. Az újságíró ama kérdésre, hogy mi igaz ebből a hírből, hogy a román izgatók a pápára támaszkodnak, Schlauch kijelenté, hogy nem hiszi, hogy a pápa beavatkoznék az ország belügyeibe.

Rimler nyilatkozata.

Budapest, aug. 18.

Rimler Gyula levelet intézett a „Pesti Napló”-hoz, melyben élesen kikel az Eötvös frakció, de különösen gróf Károlyi Gábor ellen, kinek elnöklete alatt őt hazasárlónak bélyegezték.

Rimler levelében kijelenti, hogy Károlyi Gábor grófnak tudomása volt arról, hogy francia politikai körökben komoly tárgyalások folytak aszírnt, hogy a függetlenségi pártnak választási célokra tetemes pénzösszeget nyújtsanak rendelkezésére, a hármasszövetség ellen való dolgozás fejében.

Az e tárgyban folytatott összes értekezleteket a gróf Károlyi Gábor lakásán tartották.

Levele további folyamán azt mondja Rimler, arra nézre is történt megállapodás köztük, hogy a francia segély-pénzen egy radikális lapot indítsanak, melynek főcélja lett volna a hármasszövetség ellen küzdeni, szerkesztőnek gróf Károlyi Gábor volt kismelve s Károlyi ebbe akkor beleegyezett.

Nemzeti színház.

Kolozvárt, szombat, 1893. augusztus 19-én.

Egy tót legény Amerikában

vagy

Utazás Chicagoba.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadaplataljónos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Intelligens osaládból való, gimnáziumi tanuló esetleg egyetemi hallgatók szabad zongora használatlalt, teljes ellátásra elfogadtatnak. Szíves megkéréssek „kittűnő házias” ellátás” cím alatt kéretnek a kiadóhivatalba.

Árverési hirdetmény.

Hivatkozva a mai napon 579—1893. újszám alatt általam fölvetett jegyzőkönyvre, ezennel közhírré teszem, hogy a **Csehelke** községében raktárban elhelyezve levő (10) tíz **vaggon törökbuza**

folyó évi augusztus hó 23-ik napján d. e. 9 órakor

fog közbejövetelemmel a fennebb kijelölt helyen, métermázsánként számított kikiáltási árban egyszerre, esetleg vagononként a legtöbbet ígérőnek, a bálai vasúti állomáshoz szállítva, az átvételkor leendő készpénz fizetés mellett elárvereztetni.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzzel az árverés megkezdésekor az alólírt kir. közjegyzőnél készpénzben letenni.

Kolozsvártt, 1893. évi augusztus hó 17-én.

BOCSKOR LAJOS,

764. (1—3)

mint Dörgő Albert kir. közjegyzőnek a közjegyzői kamara 276—1889. sz. alatti rendvényével felhatalmazott helyettese.

1444, 1448—1893.

a d. sz. szám.

757 (2-3)

Hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város árvaszéke, mint gyámhatóság, ezennel közhírré teszi, hogy Maros-Vásárhelyt, a néhai Almási Lajos hagyatékához tartozó ingóságok, ugymint: házi butorok, eszközök, korcsmai felszerelések, valamint 12 hordó jó minőségű ezelnai bor **folyó hó 21-én délelőtt 8 órakor** a helyszínen nyílt árverésen készpénzért el fog adatni.

Maros-Vásárhely sz. kir. városi árvaszéknek 1893. augusztus hó 14-én tartott üléséből.

Oroszlán István,
elnök.

Péterfy Pál,
jegyző.

Sz. 825—1893.

(Máskor)

Árverezési hirdetmény.

Csik-Szt.-Imre község részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. ministeriumnak 26217—892. számú magas rendeletével, a „Medgyes” nevű erdő-részben engedélyezett 117 kat. hold nagyságú területen, a 20 cm mellmagassági átmérőn felül található famenyinyiség, még pedig 5584 tömörkőbméter haszon-fenyőfa **folyó évi Szeptember hó 8-án d. u. 2 órakor** nyilvános árverezéssel el fog adatni.

Kikiáltási ár 4728 frt, melynek 10%-a az árverezni hajlandók által, mint bánatpénz leteendő; írásbeli ajánlatok a szóbeli árverezés megkezdéséig ezen bánatpénzzel ellátva, elfogadtatnak, melyekben azonban határozottan kifejezendő, hogy az árverező az általa ismert árverezési feltételeknek aláveti magát.

Az árverezési feltételek Csik-Szt.-Imre község házában a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

A községelöljáróság.

753. (3-4)

Csik-Szt.-Imrén, 1893. évi augusztus hó 8-án.

BODÓ JÓZSEF s. k.,
közjegyző.

SÁNDOR GERGELY s. k.,
(P. H.) bíró.

Sz. 3343—1893.

ülv.

761. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a kolozsvári kiegészítő takarékpénztár szövetkezet végrehajtónak Kárvázi Árpád végrehajtást szenvedő elleni 600 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a kolozsvári kir. törvényszék, a Kolozsvár városi kir. járásbírói területén levő, Kolozsvár városban fekvő és a fenti végrehajtást szenvedő tulajdonát felvett kolozvári 4676. sz. tjkvbeni A 1. sz. 1845. hrsz. birtokra 580 frt 66 kr. becsárban, mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1893. évi Szeptember hó 5-én délelőtt 10 órakor** ezen kir. törvényszék 14. sz. szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, bánatpénz gyanánt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéseiről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Kolozsvártt, 1893. évi május hó 10-én.

REINHOLD ARTHUR,
kir. törvényszéki bíró.

Pályázat.

Folyó évi szeptember hó 1-én

egy a könyvelésben jártas,

a regale- és fogyasztási-adó ügyben

kellő gyakorlattal bíró egyén

alkalmazást talál egy nagyobb regale- és fogyasztási-adó irodában.

Bővebb felvilágosítást ad „M. L.” alatt a kiadó-hivatal. 754. (2—3)

Tisztán kölcsönös. — Részvényesei nincsenek.
Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb pénzügyi intézet a világon.

Biztosítási alapja

907 millió

frank.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTOTT 1843.

Biztosít

ember életet
legtöbbször és legelőnyösebb

módozatok szerint.

Prospektusokkal és tüzetező felvilágosítással szolgál az

Erdélyrészi aligazgatóság,

Kolozsvártt, Belhíd-utca 16. sz. alatt.

E kedvező alkalom csak Szeptember hó végéig tart!!!

Végleges üzletfelhagyás!

Kész férfi- és gyermek-öltönyök, felöltők, galléros köpenyek minden idősakra, téli kabátok, rövid és hosszú bőrös kabátok, városi és utazó bundák, valódi vízhatlan fekete és színes gummi köpenyek, kalapok, bel- és külföldi, valamint **Brassói gyapju-kelmék,**

Belközép-
utca 8. sz. a.

Hutflész-házban, az Adria
biztosító intézet alatt.

**Csak f. évi Szeptember
hó végéig beszerezhető!!!**

Saját érdeke tehát a n. é. közönségnek e kedvező alkalmat minél előbb felhasználni és hogy szükségletét minél nagyobb mértékben beszerezze!!! — **Az üzleti berendezés egészben vagy részben is jutányos áron eladó!!!**

Határozott árak! Alku nincs!

dús választékban, poton áron,
a beszerzési áron alól 30 és 35%-kal,

minden alkudozás mellőzésével,

határozott árak

mellé!!!

703. (8-24)

Kiváló tisztelettel:
„A VÉGELADÁS TULAJDONOSA”
(Belközép utca 8. sz., Hutflész ház)

A végeladás czíme és házszáma különös figyelemmel kísérendő!

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelemzve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénadtartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénadtartalommal a beteg a káros, sőt veszélyes izgatástól, ellenben a félig kötött szénadtartalommal a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénadtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tudóhajokban**, különösen **tüdővérzés** seknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbősdoriban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapest: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

práseratív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyisint kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

214. (11-12)

ERDEI KIHÁGÁSI NAPLÓ.

Uj hiv. kiadás. — Kötve ára **1 frt.**

10 példány egyszerre rendelve 8 frt.

Megrendelhető és kapható:

A **MAGYAR POLGÁR KÖNYVNYOMDÁJÁBAN**
KOLOZSVÁRTT. 725. (3—8)

Üzletváltozás!

Ezennel van szerencsém a helybeli és vidéki t. cz. közönség szíves tudomására hozni, hogy a helybeli piacon 18 évig fennálló

Bokros Ádám-féle vaskereskedést

megvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően berendezve

REMÉNYIK VICTOR

saját bejegyzett cégem alatt tovább folytatom.

Nagy raktárt tartok mindennemű **rudvasakban, vas és fehér lemez, aczélok, tengelyek, eke, ekerészletek, lánczárak, kovácsolt és sodrony-szegek, csavarárak, öntvények, vaskályhák, takarékos tüzhelyek, épület butorvasalások, mindennemű szerszámok, fűrészek, zománcozott, öntött, vas és lemez edények, faárak, vasbutorok, gazdasági és kertészeti eszközök és több itt fel nem sorolt áruk nagy választékban.**

Vidéki megrendelések pontosan és legelőször árban teljesíttetnek.

Teljes tisztelettel:

Reményik Victor.

743. (3—12)

A toroczkói polgári bandához

egy karmester kerestetik,

ki a **fuvó-hangszerek** kezeléséhez és tanításához értsen.

Fizetése: **35 frt**, tisztességes lakás, 2 ol kemény tűzifa.

Az állás szeptember hó 15-én elfoglalható.

Bővebb felvilágosítást ad **Pálfi János** igazgató **Toroczkón.** 758. (2—3)

Eladó vendéglő és kávéház.

Közhírré tétetik, miszerint **Tordán, a fűtőren levő vendéglői üzlethelyiség** egész ujonnan egy emeletre építettet.

Az emeleten van egy nagy **étterem**, egy nagy **tánczterem**, **10 vendégszoba**, továbbá egy nagy **kávéház**, egy **sörszarok**, egy nagy **istálló**, egy **jégverem**, nagy **kert**; az összes berendezéssel, egy-szintén **3 kocsi**, egy **uj omnibusszal** és **lovakkal** együtt

október hó 1-től eladó.

Értekezhetni özv. **Losonczy Józsefnével** Tordán.

736. (3—8)